

W 2010 r. wydatki na jednego ucznia na wszystkich poziomach nauczania w krajach UE wyniosły średnio 7 200 euro. W 2011 r. średnio 15 % młodych ludzi w wieku 15-29 lat nie było ani zatrudnionych, ani nie uczestniczyło w kształceniu lub szkoleniu zawodowym.

Komisja Europejska przyjęła publikację dokumentu „Education at a Glance 2013”, rocznego sprawozdania opracowanego przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), które zawiera analizę systemów edukacyjnych w 34 państwach członkowskich OECD, w tym w 21 państwach członkowskich UE, a także w Argentynie, Brazylii, Chinach, Indiach, Indonezji, Rosji, Arabii Saudyjskiej oraz Republice Południowej Afryki. Sprawozdanie „Education at a Glance” jest sporządzane co roku przez OECD i opiera się na kompilacji danych zebranych przez Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat) oraz przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). Sprawozdanie prezentuje dane dotyczące edukacji w 34 państwach OECD, w tym w 21 państwach członkowskich UE. Sześć państw członkowskich UE nie należy do OECD (Bułgaria, Cypr, Łotwa, Litwa, Malta i Rumunia), w związku z czym nie są one objęte sprawozdaniem.

Tendencja wydatków na jednego ucznia/studenta jest negatywna w większości państw członkowskich UE, chociaż nadal poziom wydatków jest nieco wyższy niż średnia dla krajów OECD. W 2010 r. wydatki na jednego ucznia/studenta na wszystkich poziomach nauczania w 21 krajach UE będących członkami OECD wyniosły średnio 7 200 EUR, a w całej OECD średnio 6 900 EUR. Jest to powodem do niepokoju; ponadto z własnych danych UE dotyczących wydatków publicznych na edukację wyrażonych jako odsetek PKB wynika, że w pięciu państwach członkowskich UE (Bułgaria, Grecja, Rumunia, Słowacja i Włochy) mamy do czynienia zarówno z niskim poziomem inwestycji w ujęciu bezwzględnym, jak i z tendencją spadkową wydatków od 2008/2009 r.

W 2011 r. średnio 15 % młodych ludzi w wieku 15-29 lat nie było ani zatrudnionych, ani nie uczestniczyło w kształceniu lub szkoleniu zawodowym (tzw. młodzież NEET); była to nieznacznie lepsza wartość, niż średnia dla wszystkich państw OECD (16 %). Jednakże w Grecji, Hiszpanii, Irlandii i we Włoszech sytuacja ta dotyczyła ponad 20 % młodych ludzi. Ostatnie dane UE wskazują, że tendencja ta nasiliła się w 2012 r. w przypadku trzech krajów południowej Europy. Specjalne programy edukacyjne i szkoleniowe, w tym wysokiej jakości programy praktyk zawodowych lub przyuczania do zawodu w ramach inicjatywy UE „gwarancja dla młodzieży” mają do odegrania istotną rolę aby uniknąć sytuacji „straconego pokolenia”.

Odsetek uczniów objętych programami kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym, jest znacznie wyższy w UE, niż średnia wszystkich państw OECD. Jednak sytuacja jest zróżnicowana w poszczególnych państwach członkowskich: W 2011 r. wartość ta wynosiła ponad 70 % w Austrii, Belgii, Finlandii, Republice Czeskiej i na Słowacji. Jednak w Estonii, Grecji, Irlandii, Portugalii, na Węgrzech i w Wielkiej Brytanii odsetek uczniów objętych tymi programami nie przekraczał 40 % uczniów; podobna sytuacja miała miejsce w przypadku krajów spoza UE, z wyjątkiem Australii.

Zarobki nauczycieli w krajach UE wynoszą średnio 77-89 % zarobków podobnie wykształconych pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin; Ich realne wynagrodzenia spadły o około 4 % w latach 2009-2011. Jeżeli tendencja ta utrzyma się, może ona stanowić zagrożenie dla rekrutacji nowego pokolenia zmotywowanych nauczycieli w celu zastąpienia starzejących się pracowników sektora edukacji, którzy przejdą na emeryturę w najbliższej przyszłości.

Rozkład udziału obu płci w szkolnictwie wyższym ulega poprawie w krajach UE, chociaż nie jest on

równomierny we wszystkich dziedzinach. Jak wskazuje sprawozdanie, już od pewnego czasu w Europie było więcej absolwentek studiów magisterskich i licencjackich niż absolwentów, a odsetek ten nadal rośnie (w 2011 r. kobiety stanowiły 60 % wszystkich absolwentów w 21 państwach UE będących członkami OECD, w porównaniu z 55 % w 2000 r.). Jednakże w kluczowych dziedzinach, jakimi są matematyka, nauki ścisłe i technologia, udział procentowy kobiet wzrósł w niewielkim stopniu z 40 do 42 % (z wyjątkiem Niemiec, Republiki Czeskiej i Słowacji, w przypadku których udział ten wzrósł o ponad 10 punktów procentowych), natomiast w przypadku studiów inżynierskich udział ten wzrósł z 23 do 28 %. Możliwości zatrudnienia pozostały znacznie lepsze dla mężczyzn niż dla kobiet w przypadku osób z wyższym wykształceniem w porównaniu do osób o innym poziomie wykształcenia. Rozbieżność poziomu zatrudnienia kobiet i mężczyzn wśród absolwentów studiów wyższych w wieku 25-64 lat była wysoka i wyniosła średnio 7 punktów procentowych w UE 21 (średnia dla wszystkich państw OECD wyniosła 9 punktów procentowych).

W sprawozdaniu wskazano wyzwania dla europejskich systemów edukacji, z którymi muszą się zmierzyć wspólnie UE i jej państwa członkowskie oraz potwierdzono znaczenie polityk zmierzających do modernizacji systemów edukacji i zwiększenia możliwości studiowania lub szkolenia się za granicą dla młodych ludzi. Inwestycje w wysokiej jakości kształcenie i szkolenia, szczególnie w obecnym kontekście wysokiego bezrobocia osób młodych, jest jednym z najważniejszych priorytetów politycznych UE. Najbliższe posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 27-28 czerwca skoncentruje się na działaniach mających na celu zwiększenie zatrudnienia wśród osób młodych. W ramach swojego wkładu w posiedzenie Rady Europejskiej, Komisja podjęła nową inicjatywę pod nazwą „pracując wspólnie na rzecz młodych Europejczyków”. W inicjatywie tej określono działania, które zostały lub zostaną podjęte przez UE, aby pomóc państwom członkowskim w modernizacji i ulepszaniu ich systemów edukacyjnych – jest to podejście zgodne z ustaleniami sprawozdania „Education at a Glance 2013”.